

INSTYTUT HODOWLI I AKLIMATYZACJI ROŚLIN
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY W RADZIKOWIE
ODDZIAŁ W BONINIE

UNIwersytet PRZYRODNICZY WE WROCLAWIU
KATEDRA TECHNOLOGII ROLNEJ I PRZECHOWALNICTWA

SEKCJA TECHNOLOGII WĘGLOWODANÓW PTTŻ

Nasiennictwo i ochrona ziemniaka

53.
*konferencja
naukowo-szkoleniowa*

Mielno
11-12 maja 2023

Bonin 2023

SPIS TREŚCI
Referaty

	Str.
1. Tadeusz Łączyński – List Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z okazji Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin 12 maja 2023	7
2. Krystyna Zarzyńska, Dominika Boguszewska-Mańkowska – Wigor sadzeniaków ziemniaka z produkcji ekologicznej i konwencjonalnej	8
3. Dominika Boguszewska-Mańkowska, Bogdan Ruszczak, Krystyna Zarzyńska – Szacowanie wielkości plonu ziemniaka uprawianego w zróżnicowanych warunkach wilgotnościowych z wykorzystaniem obrazowania hiperspektralnego ...	9
4. Magdalena Piekutowska, Gniewko Niedbała, Patryk Hara – Wykorzystanie liniowych i nieliniowych modeli do prognozowania plonu ziemniaka na podstawie wyników doświadczeń odmianowych z rejonu północnej Polski	10
5. Patryk Hara, Magdalena Piekutowska, Gniewko Niedbała, Tomasz Wojciechowski – Zastosowanie wskaźników wegetacji roślin w uprawie ziemniaka	11
6. Tomasz Wojciechowski, Gniewko Niedbała, Krzysztof Bobran – Innowacyjna platforma informatyczna do predykcji plonów i kosztów produkcji rolniczej – PRAGMATIC	12
7. Katarzyna Rębarz – InterraScan – innowacyjna metoda skanowania gleby	13
8. Katarzyna Radziejewska, Anna Stepnowska – <i>Ralstonia solanacearum</i> – groźny agrofag kwarantannowy ziemniaka	15
9. Lucyna Bocian, Monika Zaremba, Anna Misiuk – Badanie bulw ziemniaka pod kątem obecności bakterii <i>Clavibacter sepedonicus</i> i <i>Ralstonia solanacearum</i> prowadzone w Centralnym Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa	16
10. Włodzimierz Przewodowski, Kamilla Sadowska, Monika Marciniak – Innowacje i badania dotyczące diagnostyki kwarantannowych bakterii ziemniaka	17
11. Natalia Kaczyńska, Agata Motyka-Pomagruk, Wojciech Śledź, Weronika Babińska-Wensierska, Ewa Łojkowska – Aktualna sytuacja epidemiologiczna bakteryjnych chorób ziemniaka powodowanych przez bakterie pektynolityczne z rodzaju <i>Pectobacterium</i> oraz <i>Dickeya</i>	18
12. Jerzy Osowski – Przedwczesne zamieranie roślin ziemniaka – sprawcy, przyczyny i objawy	19
13. Magdalena Frąc – Wykorzystanie interakcji roślina-mikrobiom dla rozwoju zrównoważonych strategii hodowlanych i produkcyjnych	20
14. Ewa Sadowska – Sadzeniaki ziemniaka w ocenie, kontroli i obrocie	22
15. Monika Kawczyńska – Zagrożenia wynikające z nielegalnego obrotu materiałem siewnym ziemniaka	23
16. Agnieszka Przewodowska – Kierunki rozwoju Pomorsko-Mazurskiej Hodowli Ziemniaka w Strzekęcinie	26
17. Jacek Hennig – Mechanizm rozpoznawania wirusa Y (PVY) uruchamiający odporność roślin na infekcję	27
18. Krzysztof Treder – Biologia i objawy chorób powodowanych przez wirusy ziemniaka występujące w Polsce	28

Odpowiednia diagnostyka patogenów i podejmowane działania, mające na celu ograniczenie rozprzestrzenienia się chorób bakteryjnych, wpływają na poprawę zdrowotności produkowanych ziemniaków.

INNOWACJE I BADANIA DOTYCZĄCE DIAGNOSTYKI KWARANTANNOYCH BAKTERII ZIEMNIAKA

dr hab. inż. Włodzimierz Przewodowski,

mgr inż. Kamilla Sadowska, inż. Monika Marciniak

IHAR-PIB, ZNiOZ Oddział w Boninie, e-mail: w.przewodowski@ihar.edu.pl

Kwarantannowe bakterie *Clavibacter sepedonicus* comb. nov. (Cs) i *Ralstonia solanacearum* (Rs), sprawcy odpowiednio bakteriozy pierścieniowej oraz brunatnej zgnilizny (śluzaka) ziemniaka, to jedne z najbardziej uciążliwych patogenów tej rośliny. Są to bakterie odmienne pod względem morfologii, jak również sposobu infekowania swoich żywicieli. Gram-dodatnie (G+) bakterie *C. sepedonicus* są bardzo wyspecjalizowanym patogenem, dla którego ziemniak jest głównym żywicielem. Sposób infekcji polega na uszkodzeniu ścian komórek roślin w temperaturze pokojowej lub niższej. Z kolei Gram-ujemne (G-) bakterie *R. solanacearum* są zdolne do infekowania ponad 200 gatunków różnych roślin, optymalnie w warunkach podwyższonej temperatury.

Jednym z największych niebezpieczeństw w niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się tych patogenów jest bezobjawowa (latentna) postać choroby, związana często z niską koncentracją komórek w tkance ziemniaka, podwyższoną tolerancją odmian ziemniaka na obecność bakterii w infekowanej tkance, jak również ze zróżnicowanym stopniem wirulencji szczepów infekujących tkankę ziemniaka. Występowanie i nasilenie objawów chorobowych w obu przypadkach jest uzależnione od wielu czynników, takich jak: liczebność i zjadliwość komórek bakteryjnych, gatunek/odmiana rośliny, rodzaj infekowanej tkanki, a także od występujących warunków środowiskowych.

Ze względu na brak skutecznych metod bezpośredniego zwalczania w tkankach ziemniaka za najskuteczniejszy sposób ochrony przed rozprzestrzenianiem się obu patogenów uznaje się wysadzanie zdrowego, kwalifikowanego materiału sadzeniakowego oraz stosowanie higieny w całym procesie produkcji i przechowywania ziemniaka.

W obu przypadkach konieczna jest wiarygodna diagnostyka, potwierdzająca czystość fitosanitarną materiału sadzeniakowego oraz miejsca produkcji.

Ponieważ efektywność zalecanych przez EPPO (Europejską i Śródziemnomorską Organizację Ochrony Roślin) metod diagnostycznych, mających za zadanie monitorowanie stanu zdrowotności ziemniaków, w dużym stopniu uzależniona jest od obecności różnego rodzaju zanieczyszczeń środowiskowych w badanych próbach, dla uzyskania wiarygodnego wyniku wymaga się stosowania innych zalecanych przez EPPO metod diagnostycznych, pozwalających zweryfikować uzyskany wynik. Równolegle poszukiwane i opracowywane są nowe rozwiązania diagnostyczne.

Praca niniejsza prezentuje najnowsze wyniki badań zespołu dotyczące diagnostyki ww. bakterii kwarantannowych ziemniaka na tle obecnie obowiązujących metod EPPO. Prezentowane rozwiązania pozwalają nie tylko polepszyć efektywność obecnie stosowanych testów, ale również opracować nowe i zarazem nieskomplikowane metody, mające na celu zminimalizowanie ryzyka niekontrolowanego rozprzestrzeniania się patogenów kwarantannowych w środowisku.